

Joseph Weiler (ur. 2 września 1951 r.) ukończył studia w Sussex (BA), Cambridge (LLB i LLM) oraz Haską Akademię Prawa Międzynarodowego (Diploma of International Law). Uzyskał doktorat z prawa europejskiego w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim (EUI) we Florencji. Jest laureatem wielu doktoratów *honoris causa* w dziedzinie prawa i nauk politycznych przyznanych przez najważniejsze uniwersytety w Europie i Stanach Zjednoczonych (lista poniżej). W latach 1978–1985 był pracownikiem Wydziału Prawa w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim, a w 1989 r. współzałożycielem Akademii Prawa Europejskiego tamże. Następnie pełnił funkcję profesora prawa na University of Michigan Law School (1985–1992) oraz Manley Hudson Professor and Jean Monnet Chair na Harvard Law School (1992–2001).

Weiler jest profesorem New York University, a także kierownikiem katedry im. Jeana Monneta tamże. Ponadto jest współdyrektorem Centrum Jeana Monneta dla Międzynarodowego i Regionalnego Prawa Gospodarczego i Sprawiedliwości. Był rektorem Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego, jest też profesorem Narodowego Uniwersytetu w Singapurze, profesorem honorowym University College w Londynie, profesorem honorowym Wydziału Nauk Politycznych Uniwersytetu w Kopenhadze oraz współdyrektorem Akademii Międzynarodowego Prawa Handlowego w Makau w Chinach.

Joseph Weiler był członkiem Komitetu Prawników Komisji Spraw Instytucjonalnych (dziś: Spraw Konstytucyjnych) Parlamentu Europejskiego, współtworzył Deklarację Praw i Wolności Człowieka Parlamentu Europejskiego oraz wniósł wkład w konferencję międzyrządową w Maastricht. Jest członkiem panelu WTO i NAFTA oraz założycielem „European Journal of International Law”, „European Law Journal” i „World Trade Review”.

Profesor jest autorem artykułów i książek z dziedziny prawa międzynarodowego, porównawczego i europejskiego. Do jego najważniejszych publikacji należą: *Un’Europa cristiana* (Rizzoli, 2003 – przekłady na niemiecki, polski, hiszpański, portugalski, słoweński, francuski, węgierski, holenderski), *European Constitutionalism Beyond the State*, we współautorstwie z Marlene Wind (Cambridge University Press, 2003), *Integration in an Expanding European Union: Reassessing the Fundamentals*, we współautorstwie z Iainem Beggiem i Johnem Petersonem (Blackwell Publishing, 2003), *Constitution of Europe – do the New Clothes have an Emperor?* (Cambridge University Press, 1998 – tłumaczenia na hiszpański, włoski, niemiecki, słoweński, japoński, chiński, grecki, serbski, portugalski, rumuński w druku), *The EU, the WTO, and the NAFTA: Towards a Common Law of International Trade?* (Academy of European Law, EUI, Florence/Oxford University Press, 2000). Wydał też powieść po niemiecku *Der Fall Steinmann* (Piper, 2000).

Opus magnum Josepha Weilera stanowi *The Constitution of Europe* (Cambridge, 2003) – zbiór esejów napisanych w ciągu dziesięciu lat. Główny tekst, *The Transformation of Europe*, został pierwotnie opublikowany w „Yale Law Journal” w 1991 r. Ten esej uchodzi za najważniejszy wkład Profesora w refleksję nad integracją europejską. Weiler uważa, że Wspólnocie Europejskiej udało się osiągnąć swoje historyczne cele. Utrzymała pokój w okresie powojennym i przyniosła Europie godny pozazdrosczenia dobrobyt. Weiler zaprzecza konwencjonalnej charakterystyce obecnego europejskiego porządku prawnego. Widzi go jako konstytucyjny porządek prawny, którego legitymacja demokratyczna nie jest jednak wystarczająco solidnie zakorzeniona. Do historii dyskusji o integracji europejskiej przeszła jego debata z Jürgenem Habermasem nt. europejskiej konstytucji. Weiler uważa,

że Europa ma konstytucję, którą stanowią traktaty, nie zmieniając jej w superpaństwo. Sugeruje, że esencją integracji jest oczyszczanie państw członkowskich z nacjonalizmu, a nie tworzenie nowego europejskiego nacjonalizmu. Habermas uważa natomiast, że konstytucja to nieodzowny krok w zacieśnianiu integracji europejskiej. Jedną z osi obecnej pracy naukowej Weilera jest refleksja nad współczesną teorią cnót, która miałaby uzupełnić rozszerzanie przestrzeni praw człowieka, nad którymi Weiler pracował przez poprzednie dziesięciolecia.

Joseph Weiler od lat jest związany z Polską. Jego rodzina pochodzi z Zamościa, gdzie jego dziadek (i jego wcześniejsi przodkowie) byli rabinami przez około czterysta lat.

Dotychczasowe doktoraty honorowe Profesora: London University, University of Sussex, University of Macerata, Edinburgh University, CEU San Pablo Universidad (Madrid), Humboldt University (Berlin), University of Navarra, Democritus University of Thrace, University Rome III, University of Ljubljana, Catholic University of America, University of Bucharest, University of Athens.

Oprac.: dr hab. Kazimierz Ujazdowski, prof. UŁ

Źródło: <https://www.uni.lodz.pl/o-universytecie/odznaczenia-ul/doktorzy-honoris-causa-ul/prof-joseph-weiler>